

[Hartel.]

det er en Hovedopgave for det til enhver Tid herskende økonomiske System at skabe Ligestilling mellem de forskellige Grupper af Befolkningen. Jeg kan ikke se, at man har opnaaet dette under det saakaldte planøkonomiske System, derfor dømmes dette System sig selv, og at føre det videre frem end nødvendiggjort af Forholdene udefra anerkender vi ingen Nødvendighed for.

Der blev fra Landbrugernes Sammenlutnings Side i sin Tid udarbejdet en Landbrugsplan, som forudsatte Andelsorganisationernes Medvirken inden for et planøkonomisk System, og det blev senere suppleret af en Plan, som hed: L. S. og de arbejdsløse, hvor der blev givet Anvisning paa, hvorledes Arbejdsløsheden kunde i det mindste nedbringes under det nuværende System. Vi regnede i begge disse Tilfælde med, at det planøkonomiske System var en Kendsgerning — en politisk Kendsgerning —, og der var, fordi disse Forslag fremsattes, intet sagt om, at vi var særlig forelskede i dette System, men vi indrettede os efter det og viste, hvorledes Landbruget kunde faa Ligestilling ogsaa under dette System. Det opnaaedes ikke, og Ansvar for herfor hviler paa Regeringen. Vi finder, at det har skortet paa Vilje fra Regeringens Side, i det mindste da paa Evne til at skabe denne Ligestilling mellem Erhvervene, og efter den skete Renteforhøjelse maa jeg jo sige, at vor Tvivl om, at Regeringen vil skabe Ligestilling, hvilket jo er det samme som bedre Kaar for den daarligt stillede Del af Befolkningen, er vokset betydeligt. Hovedformaalet for ethvert økonomisk System maa være at skabe saadanne Muligheder, at alle Grupper af Befolkningen kan købe af og sælge til hinanden paa de ligeligst mulige Vilkaar, det er den eneste naturlige Basis for Velstand.

Det, som i og for sig er det allermost betænkelige ved det forelagte Lovforslag, er dette, at man foreslaar hele Lovgivningen forlænget til 31. December 1938. Vi havde haabet, at man var gaaet ind for en Revision af hele Systemet, men i Stedet for foreslaar man det konsolideret yderligere for et Aar. Vi er betænkelige ved dette, og vi ser ikke, at de Hovedformaal, som denne Lovgivning i sin Tid satte sig, nemlig at ordne vore handelspolitiske Forhold betryggende, at forbedre vor Valutastilling og at mindske, for ikke at sige afskaffe Arbejdsløsheden, er naaet. Handelspolitisk set er vi lige saa afhængige som nogen Sinde, har de største Vanskeligheder med vore Afsætningsforhold, vor Valutastilling er forringet, saaledes som det

aaabent er erkendt ved Diskontoforhøjelsen, og saaledes som ogsaa den sidste Maanedes Valutabalance viser med Tilbagegangen paa de 6 Mill. Kr., og det kan heller ikke skjules, at Arbejdsløsheden eksisterer stadig, og Landbrugskrisen vedvarer. Det er et tungt Ansvar, som Regeringen paatager sig ved at fortsætte ad disse Veje. Vi misunder ikke Regeringen, men vi beklager, at det er nødvendigt for Regeringen at føre denne Politik, idet en saadan Politik ikke kan blive til Gavn for vort Land.

Hans Hansen (Rørby): De to første Paragraffer i nærværende Lovforslag er jo ikke det, som Interessen særlig samler sig om, det er § 3, der er Lovens egentlige Formaalparagraf. De tre Opgaver, som Valutaloven i sin Tid skulde løse, nemlig den valutariske, den beskæftigelsesmæssige og den handelspolitiske, er ikke blevet løst ved denne Lov. Naar vi ser tilbage paa alle de Betragtninger, der er gjort over denne Sag ved Lovens Gennemførelse i Vinteren 1931—32, og de mange Gange, den er ændret og forlænget, saa er det maaske ikke beskedent at sige, men dog er det saadan, at den Stilling, vi fra Retsforbundets Side har taget til Loven, det, vi har sagt om den ved disse Behandlinger, i fuldt Maal har vist sig at være rigtig. Vi har fra første Færd paa det stærkeste advaret imod at slaa ind paa disse Veje, hvorved hele vor Handel kom i Hænderne paa en Statsadministration, der, hvor dygtige Embedsmændene end er, og hvor godt de end har fulgt Lovens Forudsætninger, alligevel ikke alene ikke er i Stand til at løse de Opgaver, der skal løses, men hvad værre er, fører hele vort Næringsliv ind i en Stagnation, og det er det, som har været det centrale i alle Diskussionerne.

Da Loven om Foranstaltninger til Værn for vor Valuta blev ført igennem, var dens Hovedformaal at holde Kronens Kurs, det var dette rent valutamæssige, der var det oprindelige Paaskud til at føre hele Landets Økonomi ind under Statskontrol. Straks rejste Diskussionerne sig om, hvorvidt dette Middel ved Regulering af Varetilførsel var bedre egnet til at holde Kronen i Kurs end de hidtil kendte banktekniske Midler med Diskontopolitik, idet dette at forhøje eller nedsætte Renten, Lejen af Pengene, selv om det ogsaa kan siges at være Indgreb, dog alligevel i sig selv indebærer et Middel til Selvregulering af Seddelmængden, i Modsetning til vilkaarlig Indgriben fra Statsmagten for at bestemme, hvilke og hvor mange Varer der skal indføres her til Landet.